

ІНФРАСТРУКТУРА ОНТОЛОГІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ВІРТУАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

І.А. Козак, к.е.н., доцент

ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана»

В доповіді розглядаються засоби інфраструктури моделювання інформаційних систем віртуальних організацій на основі онтологій – засоби автоматизованої побудови онтологічних моделей та засоби онтологічного моделювання

Інформаційні системи (ІС) віртуальних організацій (ВО) – підприємств епохи постіндустріалізму – висувають нові вимоги до методів та засобів моделювання інформаційних систем. Серед таких вимог можна назвати:

- принцип множинності модельних структур, що повністю покривають предметні області;
- використання формального апарату злиття моделей та базового формалізму модельного представлення;
- розробка нових методів структуризації предметних областей, що враховували б природній паралелізм оточуючого світу, нечіткість границь фрагментів, ієрархічну вкладеність та часову різномасштабність процесів;
- використання нової моделі отримання знань (з ряду джерел, а не лише від експерта предметної області);
- розвиток методів підвищення якості моделювання та ін.

У нашій роботі [1] була запропонована концепція онтологічного моделювання інформаційних систем віртуальних організацій, яка поєднує в собі ідеї модель-орієнтованої розробки [2] та побудови керованих онтологіями інформаційних систем [3] з метою створення методології проектування ІС віртуальних організацій, що задовольняла б вищеперерахованим вимогам.

В основі даної концепції лежить наступні думки:

- онтологічні моделі є найбільш загальними моделями, що можуть відображати будь-які об'єкти і явища реального світу, у тому числі описувати інформаційні системи;
- сучасні інформаційні технології створили глобальне інформаційне середовище, інформація та знання, розміщені в ньому, можуть використовуватися при побудові і функціонуванні інформаційних систем віртуальних організацій;
- необхідне створення інфраструктури, на основі якої в інформаційних системах віртуальних організацій використовуватиметься наявна у Web-середовищі інформація та знання протягом усіх стадій життєвого циклу (рис. 1).

За допомогою спеціалізованих засобів побудови онтологічних моделей інформація та знання з Web-середовища має добуватися і представлятися у вигляді онтологічних моделей певного типу. Надалі ці онтологічні моделі можуть використовуватися різноманітними програмними засобами, у тому числі засобами онтологічного моделювання ІС, для аналізу інформації і побудови, модифікації та підтримки функціонування інформаційних систем віртуальних організацій.

Забезпечення реалізації даної концепції передбачає:

- виявлення структури онтологічних моделей та розробки формальних методів їх опису;
- розробки методів автоматизації опису онтологій;
- розробки засобів автоматичної побудови онтологічних моделей;
- виявлення онтологічних моделей для описів інформаційної системи та можливостей генерації на їх основі схем інформаційної системи і програмних кодів;
- виявлення складу засобів розробки інформаційних систем ВО;
- розробки методів графічного моделювання інформаційних систем на основі онтологій;
- опис процесів проектування ІС на основі онтологій.

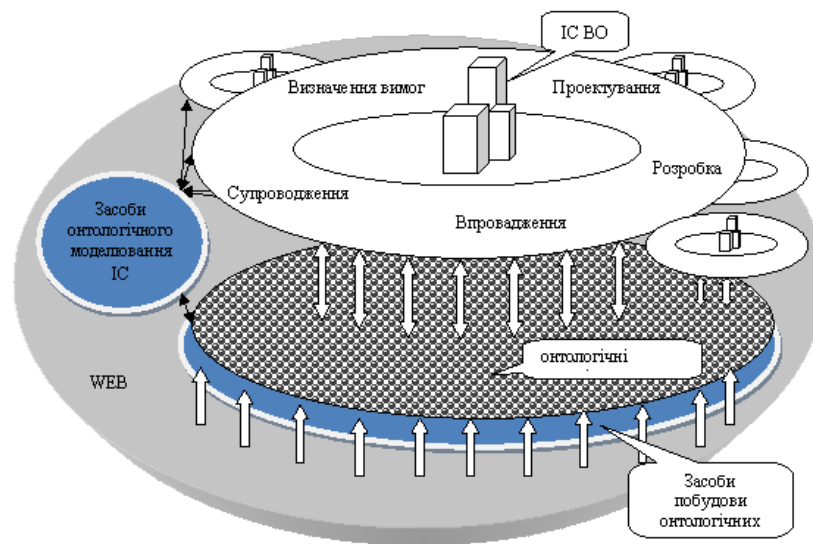

Рис. 1. Інфраструктура засобів онтологічного моделювання інформаційних систем віртуальних організацій

Література

1. Козак І.А. Концепція онтологічного моделювання інформаційних систем / І.А. Козак // Моделювання та інформаційні системи в економіці: зб. наук. праць. Вип. 78. – К.: 2008. – С. 84–93.
2. MDA Guide Version 1.0. Joaquin Miller and Jishnu Mukerji (eds.) [Електронний ресурс] – 2003. – Режим доступу: < http://www.omg.org/mda/mda_files/MDA_Guide_Version1-0.pdf>.
3. Guarino N. Formal Ontology and Information Systems, in N. Guarino (Ed.) Formal Ontology in Information Systems / N. Guarino. – Amsterdam, Netherlands: IOS Press, 1998. – P. 3-15.

РОЛЬ ДИСКУРСИВНОГО ХАРАКТЕРА КОММУНИКАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ ДИВЕРГЕНТНОГО УПРАВЛЕНИЯ В ПОВЫШЕНИИ АДАПТИВНОСТИ ОРГАНИЗАЦИОННОЙ СТРУКТУРЫ

П.В. Кривуля, к.э.н., доцент

Восточноукраинский национальный университет им. В. Даля,
г. Луганск

Рассмотрены основные положения концепции дивергентного управления. Освещены вопросы информационного обеспечения коммуникационных процессов, адаптивности организационной структуры в контексте дискурсивного характера коммуникационных процессов дивергентного управления

Концепция дивергентного управления представлена недавно (в частности в [5]) и малоизвестна. Поэтому следует представить хотя бы основные её положения, прежде, чем изложить относящийся к ней вопрос.

Концепцию дивергентного управления определяет совокупность следующих постулатов: 1) в менеджменте существуют не только базовые методологии-языки, но и методологии-дериваты; 2) методологии-языки несамостоятельны и моделирование проблемной ситуации требует упорядоченного перехода с одного языка моделирования на другой язык моделирования; сам порядок переходов произволен; 3) методологии-дериваты также несамостоятельны и определённым образом упорядочивают процесс разработки модели (так как об этом сказано в п. 2); 4) проблемная ситуация разрешается тогда, когда её перевод с одного языка на другой язык моделирования позволяет получить модель, предоставляющую тривиальные результаты экспе-